

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

4671/25/פ

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – הגבלת קיזוז גמלת נכות לתשלום מזונות), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 303 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 303, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) על אף האמור בסעיף קטן (א), זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול לשם תשלום מזונות כאמור באותו סעיף קטן, במקרה שבו הזכאי זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% ומתקיימים בו כל אלה:

(1) אין לו הכנסה מאחד המקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה;

(2) אין לו הכושר לעבוד ולהתפרנס כדי מחייתו, או שאינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי;

(3) הוא נזקק לגמלת הנכות לצורך מחייתו הבסיסית והעברת הגמלה לתשלום מזונות תגרום נזק חמור לתנאי מחייתו."

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 מאפשר להעביר, לתת ערבות או לעקל זכות לגמלת כסף מהזכאי לגמלה לצורך תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגמלה. הוראה זו לא לוקחת בחשבון מקרים בהם תשלום המזונות כאמור עלול לפגוע בצורה קשה ביכולת המחיה של הזכאי לגמלה. התיקון המוצע מתייחס למצבים חריגים בהם זכאי לגמלת נכות בשיעור של מאה אחוזים, אינו בעל יכולת כלכלית נוספת והגמלה היא מקור ההכנסה היחיד והבלעדי שלו. במצב שכזה אם תועבר הגמלה לאחרי הרי שהפגיעה בו תהיה קשה מאוד. בכך, התיקון המוצע מבקש לאזן בין זכויות הילדים לקבלת מזונות לבין רווחתו ומחייתו הבסיסית של הזכאי לגמלה. התיקון נועד להגן על החלשים ביותר בחברה, אלה שמצבם הרפואי והכלכלי מונע מהם להתמודד עם נטלים כלכליים נוספים תוך שמירה על המסגרת

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

הכללית של חובת הפרנסה ותמיכה בילדים.

בשל כך, מוצע לקבוע כי זכות לגמלת כסף לא תהיה ניתנת להעברה לשם תשלום מזונות במקרים ייחודיים בהם זכאי לגמלה בשל נכות שדרגתה 100% לא יהיה מסוגל לשאת בנטל התשלומים למזונות מבלי שיגרם לו נזק חמור לתנאי מחייתו. כדי להבטיח שאי העברת הגמלה לצורך תשלום מזונות תחול רק במקרים קיצוניים במיוחד ולמנוע ניצול לרעה של התיקון, מוצעים תנאים מחמירים שעליהם להתקיים כולם יחדיו ובהם: שלזכאי לגמלה אין הכנסה אחרת למעט הגמלה ואין לו כושר להשתכר והגמלה משמשת אותו לצורכי הקיום הבסיסיים שלו.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יוסף טייב (פ/25/4632).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)